

KRÖNIKA & DEBATT

DEBATT Björn Erdal, kommunikatör. Rachid Lestarić, arkitekt. Erik Stenberg, arkitekt.

Gregor Wroblewski, konstnär, verksamhetsutvecklare Tensta Träff

Tenstas framtid är värd en idéävling

Två utmaningar bildar fond för de flesta nyheter om Stockholm: Staden växer, men det gör tyvärr också dess klyftor. Sällan diskuteras de båda tillsammans. Säg "segregation" och många tänker på Tensta. Säg "satsning på infrastruktur" och ingen gör det.

Nyligen gjorde till exempel staden och staten upp om utbyggd tunnelbana. Blå linjen ska förlängas från Akalla till Barkarby. Ingen journalist uppmärksammade då att en tidigare beslutad förlängning från Hjulsta samtidigt tagits bort.

Ändå håller de flesta beslutsfattare och journalister med om att en positiv utveckling i Tensta och Hjulsta är viktig, ja till och med

avgörande för att Stockholm ska nå sin vision om hållbar storstad i världsklass.

Tensta blev symbolförorten framför andra redan under sin byggtid för 44 år sedan. Och stadsdelen har förutsättningar att fortsätta som symbol – men inte för problem utan för en positiv utveckling och ny attraktionskraft. Det började för 15 år sedan när en lokalt förankrad konsthall rubbade balansen i Stockholms kulturliv med sin internationella framgång. Den välbesökta bomässan några år senare visade att många av husen i Tensta tillhör de smartast byggda inom miljonprogrammet. Lägenheterna är – tvärtom mot vad många tror – förberedda för att byggas om för nya familjers behov.

Idag finns ett guldgläde för en positiv utveckling i Tensta. Bakgrunden är den styrande alliansens beslut att flytta utbildningsförvaltningen med 400 medarbetare till Tensta. Dessutom kommer 300 arbetsplatser till när stadsdelsförvaltningen flyttar tillbaka. Och mitt i Tensta finns den tomma tomt där förvaltningens kontor tidigare låg. Den ytan är ytterligare en strategisk pusselbit i grundläggandet av framtidens Tensta. Tillfället är som gjort för en stor professionell idéävling där både internationella storheter och tenstabor bjuds in!

De senaste tio åren har Stockholm bjudit in till internationella arkitektävlingar för ändamål som

- ingen varit beredd att bygga (idrottshall på Taxinge och kollektivhus på Tisslinge – tävling i samband med bomässan 2006)
- är olämpligt placerade och därför inte bör genomföras (begravningsplats på Järvafältet),
- förstör tenstabornas miljö ("Stockholmsporten" – trafikrandell vid Hjulsta).

Nu kan man äntligen genomföra en tävling om något som kommer att genomföras, och som alla vill ha. De nya kontoren kan bli starten för en nödvändig förvandling av Tenstas centrala delar. En tävling skulle tillföra idéer som staden inte klarar att ta fram på egen hand. Två saker är särskilt viktiga att studera:

- Hur kan den upplevda tillgängligheten till Tensta centrum förbättras? I decennier har centrumet vänt baksidor mot besökarna och missat trafikströmmarna.
- Hur kan vi förbereda lokaler för fler än de 700 arbetsplatser som vi redan vet kommer? Så att vi bygger in flexibilitet och framtidstro i stadsplanen.

Framtiden i Tensta är full av möjligheter, men risken finns att det unika tillfället slarvas bort. Utan att tenstaborna haft en chans att diskutera saken gav nämligen exploateringsnämnden i mars bort den mest centrala tomten i

Tensta till en privat byggare som vill uppföra ett 16 våningar högt studenthus.

När staden för fyra år sedan höll så kallade dialogdagar i Tensta hängdes en jättelik vepa på stadsdelsförvaltningens då tomma kontorshus. Tre skrattande flickor förkunnade: HÄR SKA VI FÖRBÄTTRA TENSTA CENTRUM. Kort därefter revs huset. Och vepans löfte "Vi tackar för alla värdefulla synpunkter under dialogdagarna – vi återkommer med resultatet" glömdes bort.

Så hur värdefulla var de där synpunkterna egentligen?

Bostadschefer och politiker talar gärna om "de boende" som "experter". Men intrycket som dröjer kvar är snarare att de bjuds in som statister i en pr-föreställning. Och sedan genomför de som har makten ändå sin egen agenda.

Fanns bland de 10 000 synpunkter som Svenska Bostäder säger att de fick in, en enda person som önskade en studentskrapa istället för kontorshus?

Tensta behöver arbetsplatser och service, inte fler bostäder. Särskilt inte genomgångsbostäder. Och särskilt inte i det mest centrala läget. Inte ens stadens projektledare är övertygad. "Det är ett litet osäkert kort, vi får se hur lätt det blir att få dit studenterna" säger han till lokaltidningen Mitt i.

Men det värsta är inte att staden så lättsinnigt släpper igenom en plan som kommer att ge tenstaborna problemrubriker i pressen om några år. Den största skadan sker genom att huset täpper till möjligheterna att tänka fritt och ta ett helhetsgrepp om Tenstas förnyelse. Det är ännu inte för sent för stadsbyggnadsnämnden att trycka på pausknappen. Tiden är inne att ägna en tanke åt den infrastruktur som styr utvecklingen i Tensta. Byggaren Åke Sundvall kan erbjudas en annan plats för sitt projekt, och staden måste utlysa en öppen idéävling där tenstabornas förslag får den respekt de förtjänar.